

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyitólétszám minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

15. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó utá
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

Sok a tanítónő.

— ápr. 24.

A magyar közoktatásügyi kormány napról-napra nagyobb gondot fordít az ugynevezett reál nevelésre, ami bizonyára abban gyökerezik, hogy a miniszteriumban is belátták végre, miszerint a szellemi proletáriátus veszedelmes arányokat kezd ölteni hazánkban s e nem csekély jelentőségű baj ellen egyedül gyökeres reformokkal lehet eredményesen védekezni.

Hogy a legközelebbi példát hozzuk fel: csak Sátoraljajhely városára mutatunk. Itt legkisebb számítással 20 okleveles tanító és óvónő lakik, azaz, hogy tengődik állás és biztos jövedelmi forrás nélkül. Legalább 20 intelligens nő, kikre szülők egy-egy vagyont költöttek kiképzésük folyamán, abban a jó reményességben, hogy a befektetett tőke majdan dus kamatokat hoz.

A remények vajmi ritkán válnak be; az állás nélkül levő tanító- és óvónők száma veszedelmesen szaporodik és igen sok képzett, szegény leány könyves szemmel néz diplomájára, — mert a konkurrencia óriási. A tanítónő s óvónők képzés csak úgy ontják minden tanév végén a kész anyagot, de foka kevés van, míg az eszkimó folyton szaporodik.

Felismerte a helyzet veszedelmes és ferde irányba fordultát a kultuskormány s az aggasztó állapotok ellen már megkezdte a védekezést. Legutóbb körrendeletet bocsátott ki, melyben elsősorban is az ugynevezett „könnyű módon” szerzett képesítések meggátolására törekszik. Súlyos szociális bajt óhajt a kormány e rendeletével orvosolni s remélhető, hogy a jó eredmény nem is marad el.

Mindenek előtt a tanító- és óvónőknek magán uton való kiképzését nehezíti meg a miniszter rendelete, amely kimondja: 1) hogy a magánuton készülő tanító vagy óvónő évenként csakis egyszer, a tanév végén tehát magánvizsgálatot; 2) az egy éves praxis elengedhetlen s ez hivatalos bizonyítvánnyal igazolandó; 3) az óvónők nyilvános kisdődvodákban tartoznak a gyakorlatot megszerezni s 4) hogy a tanítónő képzők első osztályába egy-egy intézetnél legfőbb 30 növendék vehető

fel, mégpedig azok sorából, a kik legjobb bizonyítványokkal rendelkeznek.

Mindeme intézkedések nemcsak üdvösek és igen is időszerűek, hanem még tovább is mehetett volna egy lépéssel a kultusz kormány, — habár elismerjük, hogy a multi viszonyokhoz képest ez is haladást jelent. Az a további lépés pedig az lett volna, hogy tegye a polgári leányiskolákat *igazi polgári iskolákká*, amely nem magas igényű s a gyakorlati életben többnyire be nem való hölgyeket nevel, hanem olyanokat: akik ma, az ipar- és kereskedelem mind nagyobb lendületet vevő világában mint *levelezők, gépirók, gyorsírók, varró- és szabász nők* valóban megállanak helyüket s a társadalomra nézve *igazán nyereséget* jelentenek. Tanító- és óvónő képezde elég lenne egész Magyarországon tiz; nem kellene minden városba belőlük, mert amint a szomorú konzekvencia bizonyítja, ugyis céltalanok, fölöslegesek és nem nyereséget csak holt anyagot produkálnak. Olyan anyagot, melynek *munkabírása, munkaképessége* elveszett az országra nézve.

Jelenlegi polgári leányiskoláink tananyag-beosztása a lehető legrosszabb. Elméleti képzést akarnak nyújtani ez iskolák, és olyan módon nyújtanak, hogy a négy polgárit elvégzett leány tud is valamit, nem is, — de igényei és szellemi vágyai felvannak csigázva a legfelsőbb fokozatig, amelyeket azután tulajdonom részüknek az élet ki nem elégíthetvén, önmagukkal meghasonlott, *tudákos, szentimentális, exaltált páriák* lesznek belőlük. A polgári után következő képezde már csak szakképzettséget nyújt, a mai tanítónő tehát tényleg igen kevés *reál érzékkel* megy neki az életnek! Nagy és fontos kérdés ez; az elhibázott ut máris kátyuba vezetett, most iparkodik a kultusz kormány e kátyu elhárításán.

A polgári leányiskolákba be kell vinni azt a rendszert, hogy ott ne csak a képezdebe készülő nők szerezhessenek ugynevezett alaplumveltséget (amely így is felületes) de a nagy többségre legyen az iskola figyelemmel s neveljen *igazi polgár-leányokat*. Ezekre van szükség. Be kell vinni a varró- és írógépet, kötelező, főtantárgyakká kell tenni

a könyvvitelt, áruismét, gép- és gyorsírászatot. Az érzelgős német studiumok helyett a *helyes magyar levelezésre* s némi közjogi ismeretekre kell tanítani. Szóval az *életnek*, a valódi gyakorlati életnek neveljen a polgári leányiskola s pár év múlva nem lesznek kétségbeesett, éhező tanítónők, de lesz egy, a gyakorlati életben igen hasznos működési kört betöltő s ez által közbecsülést nyerő és magának *biztos anyagi existenciát* teremteni képes nőosztályunk.

Azt hisszük, hogy az utóbbit szívesebben látna minden szülő, mint az előbbi.

— ápr. 24.

Meczner Béla interpellációja. A királyhalmeci választó kerület agilis képviselője a parlament f. hó 20-iki ülésén interpellációt intézett a földmívelésügyi m. kir. miniszterhez, a Bodrogközön pusztító árvíz s illetve az ez ellen való védekezés dolgában. Nagy részletességgel fejtette ki, hogy a Latorca mentén lévő községeket a legnagyobb veszedelem fenyegeti az által, hogy állami támogatással annak idején úgy szabályozták a szomszédos folyókat, hogy mintegy a Latorca vidékét vizgyűjtő medencévé tették. Kérde a földmívelésügyi minisztert, hogy van-e tudomása arról, hogy a Latorca mentén lévő községek mily súlyosan szenvednek az árvíz következtében és ha igen, minő intézkedéseket tesz az árvíz ellen? Darányi Ignác földműv. m. kir. miniszter nyomban válaszolt Meczner Béla interpellációjára s elismerte, hogy a Bodrogközön tényleg súlyos a helyzet. A vezetése alatt álló miniszteriumban azonban már készen áll egy — beható és szakszerű tanulmányozás alapján készült tervet, — mely rövid időn törvénynyé is válhat s amely szerint aztán kellő gondoskodás történik a vidék gazdasági közönsége érdekeinek megóvására. Különben addig is, míg ez az intézkedés megtörténik, a földmívelési kormány gondoskodott arról, hogy az árvíz által sújtott vidék lakossága kellő állami segítségben részesüljön. Darányi miniszter válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a ház megnyugvással vette tudomásul.

Miklós István kitüntetése. A királyi kegy legújabbban egy arra minden tekintetben érdemes, igazi magyar papot tüntetett ki. Mint a hivatalos lapból olvassuk ugyanis, — ő felsége Miklós István pápai káplán, zempléni főesperes, sátoraljajhelyi gkath.

plebánost vármegyénk főispánjának, illetve a belügyi m. kir. miniszternek előterjesztése alapján, a Ferencz-József rend lovag keresztjével tüntette ki. Miklós Istvánnak ugy egyházi, mint közéleti téren nagy érdemei vannak. A munka- és emberbaráti tevékenység előharcosa ő. Nagy agitációt fejtett ki a most már messze földön páratlanul álló sátoraljajhelyi „Erzsébet közoktatási” szervezése s építkezése körül és ma is, mint e kitűnő intézet gondnokságának elnöke, igaz szeretettel és fáradhatatlanul munkálkodik a kórház ügyeinek vezetésében. Mint politikus — a zempléni vármegyei alkotmánypárt elnöke — a böles mérséklet utján jár, hazafiságával mintakép lelkesztársai előtt. Ott van Sátoraljajhely város közügyeinek munkásai közt is első helyen mindig, mint több bizottság elnöke vagy tagja. Az adóügyek terén is szaktekintély. Elnöke volt az adó-kivétő s felszólamlási bizottságoknak. Az ilyen ember érdemi megvalójában a kitüntetést! Méltó volt rá, — méltán gratulálhatunk neki. — A kitüntetési jelvényt legközelebb ünnepély keretében fogják Miklós István mellére tűzni.

Iparosaink s kereskedőink a gyermekekért.

— Elszámolás a liga céljaira iparosaink s kereskedőink által juttatott adományokról. —
— ápr. 20.

Lapunk multi számában közöltük a Sátoraljajhelyben megtartott gyermeknapok fényes eredményét, mely a nemes cél javára igazán dicsőretnesen jelentékeny összeget eredményezett. A gyermeknapokon elért sikerből bőven veszik ki részüket Sátoraljajhely iparosai s kereskedői, akik a cél iránt lelkesülve napi bevételükből tetemes összeggel járultak az elért eredményhez. Sátoraljajhely kereskedői s iparosai közül a következők juttatták a nevük után kitett adomány-összegeket a jótékony célra:

Szegő Sándor, Barna Dezső, Sátoraljajhelyi Népbank 20—20 kor. — Lomniczer és Fiai, Gajdics Vilma 12—12 kor. — Sátoraljajhelyi Takarékpénztár, K. Kun Frigyes, Zinner Adolf, Klein Pál, Kovács Károly, Keresztessy Lajos (vendéglős), Megyei általános bank 10—10 kor. — Reichard Mór és Fia 8 kor. — Eötvös Lajos és tsa, Polgár Sámuel, Kádár Gyula, Hercz Kálmán és tsa, Frisch Vilmos 6—6 kor. — Widder Gyula, Kornstein Ignác, Bilanovics P. és tsa, Behyna testvérek, Bauer Antal, Langermann Károly, Landsman Adolf, Szakácsy Károly, Lukács H., Kincsesy Péter, Nagy Ferencz, özv. Szilágyi Lajosné, Ehlert Gyula 5—5 kor. — Gyarmathy Béla 5 kor. 60 f. — Rein István, dr. Roboz Bernáth, Engel Sámuel, özv. Kovasits Ignác, Skrugula István, Bokor József

FEKETE ÖDÖN, MÉRNÖK

KASSA, Fő-utca 54. sz. Telefon 342 sz. * SÁTORALJAJHELY, Csillag-utca 235. sz. Telefon 55 sz.

központi fűtések, szellőztetések, vízvezetési és csatornázási berendezések stb. vállalata.

Terv- és költségvetéssel kívánatra készséggel szolgál.

zsef, Thuránszky Zoltáné, Halász Hermanné, Deutsch M. és Fia, Halász Jenő, Spindler Károly 4—4 kor. — Almási Menyhért és tsa, Bretz Gusztáv, Gál Mór, Moskovics Herman, Schvartz D. Ignác, Schweiger Márk, Neumann Adolfné és tsa, Deutsch Salamon, Lövy Adolf, Róth Bernát, és fia 3—3 kor. — özv. Szerdahelyi Vinczéné, Stercz Jenő, Klein Albert, Gireth Mihály, Reichard Mór (kávés), Hrabéczy Kálmán, Tokaj-hegyaljai borok kivitele, Klein Rezső, Blumenfeld Jenő, Müller M. A., Fischer Hani, Fränkel Antal, Glück Samu, Fischer Heiman, Josefovits József, Varga P. és tsa, Wessely Mór, Rude Bernát, Lászlófi Henrik, Reichard Gyula, Petsár Sándor, Malátsik József, Lefkovits Adolf, Kun Sománé, Szentgyörgyi Vilmos, Szabó Vince, Rónai Lipót, Weisz Emil, Sole Adolf, Blumenfeld Jenő, Grünwald Lajos, Alexander Vilmos, Orosz Mihály, Landesmann Miksa, Gottlieb Ignác, Abonyi Irén, Klein Jenő, Deutsch Sámuel, Lefkovits Jakab, Ruzsinszky István, Kuharik Gyula, Fodor és Prihoda, Friedmann Samu, Schwarbart Lipót 2—2 kor. — Löw Mihály, Seidenfeld Regina, Ligeti nővérek, Weinberger Manó, Rosenblüth Judith, Kálósi M., Klein Fülöpné és tsa, Klein Móréné és tsa, Hazai Laura, Landesmann Sámuel, Berkovits Rafael, Krausz István, Getzler Sándor, Deutsch Ignác, Friedler Vilmosné, Getzler Lipót, Krajnyik Sándor, Fränkel Antal, Gottdiener J., Ocskay László, Gáspár Ferenc, Bánóczy Kálmán, Lövinger Márkus, Grünzweig Márkus, Braun Jenő, Burger Ede, Klein Hugó, Primche Jakab, Brünner Adolf, Mandel Ignác, Schweiger Albert, Bettelheim Márton, Schweiger Károly és Fia, Felberbaum Hani, Alexander Manó, Wagner Jónás, özv. Oroszi Jánosné, özv. Grünwald Markuszné 1—1 kor. — Péchy Jenő 1 kor. 10 fill. — Nagy M. Géza 80 fill. — Markovits Sámuel, Fränkel Adolf, Farkas Viktor, Weinberger Salamon, Zöldi Sámuel 60—60 fill. — Friedmann Ferenc, Friedmann Miksa, Weisz Márkusné, Groszman Mór, Grünwald Imre, Reichard J., Friedmann Simon, Lovász István 50—50 fill. — Linder Dávid, Grossmann A. Sámuel, Hammermann Salamonné, Guttman Jakab, Sant Mór, Krausz Herman 40—40 fill. — Klein Henrik, Klein Mór, Frischmann Ernő, Markovits Béla 30—30 fill. — Weinstock Simonné, Guttman Samu, Pintér János, Weinstein I. és tsa, Eckstein Sámuel, Lichtenstein Ábrahám 20—20 fill. — Kohn Salamon 16 fill. — Berkovits Herman, Rubin Márton, Török Károly 10—10 fillér. — Összesen 487 korona 96 fillér.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Közegészségügyi bizottsági ülés. A vármegye közegészségügyi bizottsága f. évi április hó 27-én d. u. 3 órakor a vármegyeháza kistermében ülést tart melynek tárgya: A sátoraljaujhelyi „Erzsébet” kórházban megüresedett alorvosi állásokra beérkezett pályázati kérvények elbírálása.

(Hivatalos hirdmény. Sátoraljaujhely r. t. város gyámpénztárának 1906. évi számadását és mérlegét az árvászek teljes ülésének véleményével az 55200/903. B. M. rendelet 116. §-a értelmében 1907. évi április hó 25-ik napjától 15. napig a városi közgyám hivatalos helyiségében közszemlére kiteszi s erről a város közönségét azzal értesíti, hogy a számadások a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

(A városi közegészségügyi bizottságot a polgármester április hó 23-án d. u. fél 4 órára hívta össze elnök és alelnök választásra. A szép számban megjelent bizottsági tagokat üdvözölve, miután dr. Schön Vilmos

halála óta bizottsági ülés nem tartott, most nyílt alkalmá a polgármesternek a volt elnök érdemeit méltatni. Szép megemlékezésre a k. e. b. kimondotta, hogy volt elnökének érdemeit jegyzőkönyvileg örökíti meg. Ezután a választás megejtetvén, egyhangulag és nagy lelkesedéssel a városban legidősebb gyakorló orvost: dr. Ligeti Józsefet elnöknek, Kinocsy Péter gyógyszerészt alelnöknek választotta meg. A polgármester a megválasztottakat melegen üdvözölve, az ülést berekesztette.

HIREK.

— Egyházmegyei hír. A Kaposy Menyhért halála által megüresedett zemplénavásárhelyi plebánia ellátásával ideiglenesen Gallé Marcell ottani segédlelkész bízott meg.

— Áthelyezés a vasútnál. Zombory János hivatalnok Sátoraljaujhelyből a miskolc—gömöri állomásra helyeztetett át.

— Ifj. dr. Környei Edéné temetése. Ifj. dr. Környei Edéné született Barthos Mariskát folyó hó 22-én helyezték a Barthos család sírboltjába. Az elhunyt urinő Budapestről ide szállított hült tetemeit Petsár Gyula róm. kath. lelkész szentelte be impozáns részvét mellett. A temetésen megjelentek az elhunyt férje, gyermekei, atyja, id. Barthos Tivadar nyug. táblai bíró, testvérei Barthos Andor és Tivadar es. és kir. kamarások, Barthos István m. kir. honvédszázados, Barthos József nyug. főszolgabíró s Barthos János máv. ellenőr s azonkívül a Barthos család kiterjedt sátoraljaujhelyi rokonsága.

— Orvosok s gyógyszerészek társasvacsorája. A sátoraljaujhelyi orvosok és gyógyszerészek folyó hó 23-án este társasvacsorára gyűltek össze özv. Kovács Ignácné étteremben, melyen megjelentek az összes sátoraljaujhelyi orvosok és gyógyszerészek. A társasvacsora a legkedélyesebb hangulatban a késő éjjeli órákban ért véget.

— A cabaret-estélyek megtartása. Dr. Bessenyei Zenóné s dr. Bajusz Zoltán által id. Meczner Gyula főispán védnöksége mellett a Gyermekevédő Liga alapja javára rendezett cabaret-estély folyó hó 25-én este 7 órakor fog megtartatni a már lapunkban közölt műsorral a városi színházban. A cabaret-estélyt f. hó 28-án, vasárnap este fél 8 órakor a cabaret szereplői megismétlik. A cabaret ifj. dr. Környei Edéné szül. Barthos Mariska halálesete miatt lett elhalasztva folyó hó 20-ikáról és 21-éről, azonban a 20-iki előadásra váltott jegyek a 25-iki, a 21-ikére váltott jegyek pedig a 28-iki előadásra érvényesek. Az estélyek iránt megnyilvánult páratlanul nagy érdeklődést mi sem mutatja jobban, mint az, hogy jegyek már csak a második előadásra kaphatók kis számban. A siker felett fényesnek ígérkezik s az estély próbái annak adják tanubizonyosságát, hogy ily magas színvonalon álló műsor cabaretben alig lesz alkalmunk gyönyörködni hamarosan.

— Halálozás. Sárospatakon Kovács Endre ácsmester, városi képviselőtestületi tag, a sárospataki általános ipartestület érdemes elnöke f. hó 20-án életének 52. évében hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvét mellett 21-én délután ment végbe. Temetésére kivonult az ipartestület, a városi előjáróság s a város nagy számu közönsége. A testületek díszes koszorukat helyezték koporsójára.

— Uj állami gyermekmenhely vármegyénkben. A közoktatásügyi kormány Telekháza községben pár év előtt 2 tantermes állami iskolát építtetett. Minthogy időközben e köz-

ség lakossága gör. kath. iskolát is emelt, az állami iskolánál csak az egyik tanítói állás betöltése vált szükségessé. A kormány most a szóban levő iskola II. tantermét gyermekmenhely céljaira használja fel s e napokban ki is nevezi a menhely vezető óvónőt. A szükséges felszerelések már megküldettek az új intézet részére, mely valósággal áldás lesz a község lakosságára s élénk tényező a magyarosítás terén.

— Sátoraljaujhely szegényei érdekében. A szegényügy rendezése érdekében kifejtett nemes akció sikerét, melyen Székely Elek polgármester oly dicséretes buzgósággal munkál, hivatva van előmozdítani ama körlevél, melyet a polgármester az ujhelyi egyletek s testületek választmányához intézett a következőkben: „A szegényügy rendezése, a koldulás megszüntetése minden polgárnak nagy érdeke. A közönség megszabadul a zaklatástól, a valódi szegény othont talál. Ezen szép és nemes cél eléréséhez anyagi áldozat, pénz kell. A tisztelt választmánytól is függ, hogy e nemes cél mielőbb valóra váljék. Tudom, hogy ez évben nyári mulatságot fog a testület a torzsáson, ahol ma már egy szép fedett helyiség áll a közönség rendelkezésére, vagy esetleg más mulatóhelyen rendezni. — Kérem ezen mulatság jövedelmét, ha egészen nem is, egy részben a szegény ügyre fordítani. Ha szegény ügynek létesítésére lesz a mulatság rendezve, a tanács nem fog elzárkózni az elől, hogy a terem és a díszletek díjtalanul bocsáttassanak át. Sátoraljaujhely, 1907. április hóban. Hazafias üdvözléssel: Székely Elek, polgármester.” A szegényügy rendezése mindenesetre fontos dolog, s minden eszközt meg kell ragadni arra, hogy mielőbb kedvező megoldást nyerjen, de mi a mulatságoknak a „Torzsáson” való rendezését kívánatosnak tartjuk abból a szempontból is, hogy ott a város költséges befektetéseket eszközölt ép a nyári mulatságok érdekében, s e befektetés úgy térülhet vissza, ha rendezendő mulatságok alkalmával igénybe veszi a torzsási mulatóhelyet a nagyközönség.

— Birtokvétel. Stépán Ida urnő falkusi birtokából beretűi és falkusi gazdák 100 magyar holdat vásároltak, holdankint 1200 koronájával. — Mindenesetre ez a legjobb överszer egyike a kivándorlás ellen. Vagy mondjuk: legjobb itthon marasztaló a kivándorlás után.

— Egy község jubileuma. Folyó évi május hó 7-ikén lesz tíz éve, hogy az árvíz által teljesen tönkretett Szelepka (nagyimihályi járás) község lakosságának a jótékonyaságról országszerte ismert főúr, gróf Andrássy Dénes, 120 hold elsőrendű, emelkedett helyen fekvő területet ajándékozott új település céljaira. Azóta virágzó, csinos község épült ki az új helyen, melyet lakosai a nemes lelkű adományozó iránti hálából Dénesujfalunak neveztek el a régi Szelepka helyett. A lakosság most, május 7-ikén, az áttelepülés, illetve az új község megalakultának 10-ik évfordulóján nagyobb szabású ünnepélyt rendez. E napon az Ujhely felől Bánóca reggel 9 órakor érkező vonatnál fogatok várják a vendégeket. A képviselőtestület díszközgyűlést tart, Szoták István körjegyző és Novák János dobrócai gk. lelkész ünnepi beszédeket mondanak, este pedig bankett lesz a dénesujfalui szép állami iskola tantermében.

— Már a sekrestyés is kivándorol. Fedák István, az ujhelyi r. kath. templom sekrestyése fiával együtt jobb hazába kívánkozik s az Ur hajlékát az amerikai bányákkal óhajtja felcsereálni. Már be is jelentette Katinzky apát-főesperes-plebánosnál lemondását. Helyére az ujhelyi r. kath. hívek egyhangulag Bodnár József iteni lakos, iparost óhajtják megválasztani. Ez is az idők jele; mert hát

az ujhelyi sekrestyének van annyi jövedelme, mint akárhány diplomás embernek s ime még is elhagyja a biztos kenyert a csalóka reményességért.

— Iparos tanulók jutalmazása. Utalással a lapunk egyik utóbbi számában megjelent ama hírre, hogy a kultuszminiszter egy jó előmenetelű s társai felett szorgalom és jó magaviselet tekintetében is kiváló ujhelyi iparos tanuló 100 koronával fog jutalmazni, — közöljük, hogy a helyi iparostanonc iskola tantestülete már megállapodott a jutalmazandó tanonc személyét illetőleg s javaslatát az illetékes felsőbb hatóságánál meg is tette. A jutalom átadása szép iskolai ünnepség keretében június 9-ikén (vasárnapi napon) lesz, mely alkalommal a közönség is jelen lehet. — A szép iskolai ünnepség lefolyását annak idején közölni fogjuk.

— Hirtelen halál. A halál néha ott éri az embert, a hol egyáltalán nem számít rá. Alattomosan támadja meg s néhány pillanat múlva kioltja élte fátylóját. Egy ilyen hirtelen halálról számol be a rendőrségi krónika, a mely özv. Schweitzer Jánosné 66 éves napszámosnőt érte a Pritula György udvarában. Valaminek az udvarba ment, s mielőtt Pritula lakásának küszöbét átlépte volna agyszélhűdés érte s azonnal meghalt. A köztemető halottas házába szállították.

— Nagy lopás a vasúti vendéglőben. Lähr Henrik vasúti vendéglői főpincér már régebben észrevette, hogy ismeretlen tettes az étteremben lévő pohárszek egyik fiókjában aprópénzt állandóan dézsmálja. Kutatta a tettest, de nem jött nyomára. A véletlen azonban, mint a legjobb kutató, kezébe adta a nyomot s megkerítette a tettest. Tegnap reggel 6 és 7 óra között a vendéglő házvezetőnője benyitott az étterembe s látta, hogy a pohárszekből 3 lépésnyire áll Beke Béla evőeszköz-tisztító, a ki, a mikor ő belépett, nagyon meghökent. Néhány pillanat múlva azután ezt mondotta: „nézzék a főpincér fiókjá nyitva maradt s mennyi pénz van benne.” Amikor a főpincér megjött s elbeszélte neki, hogy a fiók nyitva maradt, a dologban kételkedett, mert határozottan emlékezett arra, hogy fiókját becsukta. Kikérdezte a két borfiút, akik a fiók mellett állottak, s a főpincér távozta után még sokáig ott dolgoztak, de azok se tudtak arról, hogy nyitva maradt volna. Ekkor jutott eszébe, hogy az evőeszköztisztító állandóan aprópénzt váltott nála nagy pénzért. Mindig azt mondta, hogy ő a nagy pénzt az aprópénzért a török cukorka elárusítónak adja. A török-cukorka kereskedő azt mondotta, hogy sohase váltott a pincérnek. Tegnap reggel pedig a nevelő látta, amint a pincér az állomás háta megett aprópénzt számol, s amikor ezt Kovács Károly vendégülönsnek elmondotta, a pincér megszökött. A főpincér erre lement a rendőrségre s kérte elfogatását. Denicska József rendőrszakaszvezető ment ki a nyomozás megejtése céljából, s a tettest elfogva, a rendőrségre hozta. Hosszas faggatás után Beke Béla 24 éves evőeszköz-tisztító beismerte, hogy rendszeresen lopkodja alkules segítségével a főpincért s hogy körülbelül 400 koronát lopkodott el így apródonként. — A tolvajt a kir. ügyészséghez átkísérik.

— A helybeli főgimnáziumba beírt VIII. osztályú rendes- és magántanulók osztályvizsgálata. A VIII-ik osztályú rendes és magántanulók vizsgálati május hóban a következő sorrendben tartatnak meg: Rendes tanulók vizsgálati: május 2-án d. e. 9 órakor a hittanból; 4-én a bölcsesletről; 7-én a latin és görög nyelvből és görögptől irodalomból; 10-én a magyar és német nyelvből; 13-án a történelemből; 16-án a menyiségtanból és fizikából. A magántanulók írásbeli vizsgálata 17-én; szóbeli

vizsgálata 18-án lesz. Az érettségi írásbeli vizsgálatok 21—22 és 23-án tartatnak meg.

— **Eljegyzés.** Fekete Samu tart. hadnagy, eperjesi vállalkozó eljegyezte Klein Henrik kereskedő leányát Ilonkát.

— **Árviz a nagymihályi járásban.** A felvidéki Kánaán több községét, közöttük Abara, Nagyráska és Mészpest határait nagyon megrongálta az áradás. A most nevezett falvakban néhány ház be is dőlt, több pedig súlyosan megrongálódott. A szántóföldeken helyenkint, a réteken azonban nagy területen még mindig víz áll, noha ez a kedvező időjárás mellett fokozatosan s elég gyorsan apad.

— **Nagy tűz Borsiban.** Folyó hó 21-én este 9/49 óra tájban Borsói községben nagy tűzvész pusztított s a romboló elemnek nagyon sok takarmány s mintegy öt csürépület esett áldozatul. Borsói község északi részén van a község több gazdájának csürépülete, melyek nagy része azért nem volt biztosítva, mivel a gazdák azt hitték, hogy a bennök levő takarmány még a tél folyamán elfogy. Ezen csürök egyike gyúlt ki ismeretlen okból f. hó 21-én este 9 óra tájban, s csakhamar az egész major lángban állott. A tűzben, melynek vérvörös lángjai városunkba is elvetítették fényüket — csakhamar elhamvadt, az összes takarmány készlet nagy kárára az árviz csapás által ugyanis sújtott gazdáknak. A falu lakosainak érdeme, hogy a tűz a falu legtöbbszörre nád- és szalmafedeles házaira át nem terjedt, kik a legnagyobb erőfeszítéssel dolgoztak elfojtásán. A tűz színhelyére kivonult a helybeli tüzoltóság is Friss Heiman parancsnok vezetésével s éjjel 12 óráig voltak Borsiban. Nagyrészt nekik is köszönhető, hogy a tűz a falu házaira át nem terjedt. A kárt, mely tetemes, egyelőre nem lehetett megállapítani.

— **A szerencs—hidásnémeti h. é. vasút érdekében** Mád község 10 tagú küldöttsége járt folyó hó 20-án Bernáth Béla és Nemes Bertalan orsz. képviselők vezetésével a miniszteriumban, hol ezen vasút építésének mielőbbi engedélyezését kérte. A küldöttség megelégedetten tért vissza azon megnyugtatóssal, hogy a miniszterium a vasutépítés engedélyezése elé akadályokat nem gördít, sőt ez ügyet a legjobb indulattal támogatja. Így remélhető, hogy ezen vasút a parlamentben még a jelen ülészak ideje alatt letárgyalatik s az építés még e nyár folyamán kezdetét veszi.

— **A monoki templomi kérésel kadenciája.** Hirt adtunk arról annak idején, hogy Timár József monoki legény husvét másodnapján a templomban egyik legénytársának a hasába dőfte csillagos bicskáját. A kedélyes jelenet utóhangjaként közölhetjük, hogy miután a sebesült 14 nap alatt kiheverte a mulatság sulyát, a bicskatulajdonos vitézt a szerencsi kir. járásbírósa csak könnyű testi sértés vétségében találta bűnösnek s 4 havi fogházra ítélte.

— **Nagy lopás Ujhely és Miskolc között.** A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatala egy nagy és vakmerő lopásról küldött értesítést a sátoralj helyi rendőrséghez, amely Ujhely és Miskolc között történt. Az értesítésben a budapesti rendőrség kéri a nyomozás megejtését. Szamet Schaje 37 éves kereskedő f. hó 18-án Sztryból Budapestre utazott egy III-ad osztályu kocsiban. Budapestre érve, a villamoson vette észre, hogy 6000 koronával terhelt tárcáját utközben ellopták. Lavocsnén átszállott s a Miskolc előtt levő valamelyik állomásig két paraszt nő volt az utitársa. Aludt, Miskolc előtt felszálló utasok ébresztették fel. Három férfi s egy nő szállott fel. A férfiak egyike magas, nyulánk, elegáns, barna bajszos 40 év körüli egyén volt. Ezzel

beszélgetést kezdett s panaszkodott, hogy van vagy 400 korona ezüst pénze, azt nem tudja elhelyezni. Az ismeretlen felváltott neki 1000 korona aprópénzt egy 1000 koronás papírpénzre. A tárcá tartalmát képezte tehát 4 drb. 1000 koronás és 2000 korona apróbb papír pénzben. A károsult még Miskolc előtt elaludt s csak Budapestben ébredt fel. Fogalma sincsen róla, ki lophatta meg s a pénzfelváltó ismeretlen a kiszállásnál már nem látta. A tárcá nagy, 3 retesz kopott, pirosbőr, patent kapocsesai. A pénzen kívül volt benne egy nevére szóló Sztryben kiállított utlevél, egy fényképes féláru vasuti jegy (lejár. mult évi), feljegyzések és több idegen névjegy. A rendőrség a tettes kiderítése céljából erélyesen nyomoz.

— **Ifjúsági tornaversenyek.** Középiskolai s képezői ifjúságunk részére a f. év május havának 20—31 napjai közt Egerben, Eperjesen, Székesfehérváron és Temesváron rendeztet a közsök. kormány kerületi tornaversenyeket. Ugy a tanári kar mint az ifjúság féláru vasuti menetjegyet kap az utazáshoz. Vármegegyénekből a sátoralj helyi és sáros-pataki főgimnáziumok, valamint a sáros-pataki tanítóképző ifjúsága fog részt venni a versenyen.

— **Tél — redivivus.** Sztrópokórol vettük a következő sorokat: Vidékünkön újból beállott a tél. Ujabbán is erős fagy és havazás volt, különösen a Kiskárpátok aljában fekvő községekben, ahol még a tavaszi szántást alig egy pár napja kezdték meg. A nép kétségbe van esve, mert takarmány nincs, kiéhezett marhájukkal szántani nem képesek. Őszi vetésük a hó alatt kipállott. Mult évi termésüket a pajor tönkretette. Még is csak jó az az amerikai ki- és visszavándorlás, mert ennek a népnek másképp megélni alig lehetne. Sajnos, hogy így van, hogy már az amerikai pénz kell népünk létfenntartási eszközének tartani, de hát mostoha hozzánk az egész természet, az abnormitások minden téren egymást követik.

— **Kiküldetés Kopenhágába.** Dánia fővárosában ez év május—június hónapjaiban a világ összes szaklapjai sajtókiállítás rendeznek. A Magyar Ujságkiadó Országos Szövetsége legutóbb tartott választmányi ülésén megbizta Lenkei Zsigmondot, a szövetség jegyzőjét a világkiállítás tanulmányozásával. — A tanulmányut eredményéről Lenkei az Ujságkiadók Lapjában fog beszámolni.

— **Dunky Fivérek** es. és kir. udv. fényképészek műterméből főtér 9. művészi kivitelű szép képek kerülnek ki *jutányos árban*. Máv. személyzeti menetjegybe szükséges képek igen olcsók.

— **Zongorák, pianók, harmoniumok és gramfonok** legjutányosabb árban kaphatók, esetleg részletfizetésre is. *Udvardi Szaniszlónál Sátoralj helyben.*

— **Tüdőbetegeknek áldása** a törvényesen védett „Sylol”. E csodás hatású, kellemes ízű gyógyszer megszünteti a köhögést, bámulatos eredményel használtatik mindennemű tüdőbántalmak, hurut, elnyálkásodás és influenza ellen; az éjjeli izzadást teljesen megszünteti, a test sulyát gyarapítja. Ara egy üvegnek utasításal együtt 2 korona. Kapható a készítőnél: Hájós Árpád gyógyszerárában, Arad, és Sátoralj helyben: Widder és Reichard urak gyógyszerárában.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

páratlan gyógyhatású epekő megbetegedéseknél.

Telefon-számunk: 42.

IRODALOM.

Tegnapelőtt sötét este óta ...

Tegnapelőtt sötét este óta
Éjjel-nappal egyre szól a nóta,
Szól a nóta, cseng a pohár
Kezembem,
Igy altatom fel-felsíró
Keservem.

Czigány, ezigány, sajnálok a hurod,
Vagy a lekem bubánátát unod;
Huzz még egyet, egy utólsót
Keserűt,
S vágd a földhöz azt az ócska
Hegedűt!

Szendről-Holoznyay Cyrill.

Katonai tanintézetek fővételi szabályai. Éppen jókor jelenik meg ez a hasznos könyvecske mindazok számára, akik fiaikat valamely katonai tanintézetben akarják elhelyezni. Tartalma: Mil. Akademién. — Mil. Realschulen. — K. u. k. Kadetten-schulen. — Marine-Akademie. — Seeaspirantenschule. — Ludovica-Akademia. — Honvéd-Hadapródiskolák. — Honvéd főreáliskolák. — Kiadta Benkő Gyula Grill-féle udvari könyvkereskedése, Budapest. Ára 1 kor. 60 fillér.

A lovagkor olyasvalami, amit az emberek inkább a regényben, mint a való történelemben keresnek; mégis a maga teljességében létezett. Csirája a germán szokásokban volt, abban a szertartásban, amelynél az ifju nyilvánosan kapja a paizsot, meg a lándzsát. Az érdekes lovagkor szokásait, a lovagi ütést, a szertartásokat, a lovgvár beosztását, a lovag tornát és a többi abba a körbe való érdekes dolgot igen szépen adja elő, képekkel gazdagon illusztrálva az Andrei Zalán-féle Világtörténelme e heti füzeté, melynek műmelléklete is igen sikerült. A népszerűen írt, szépen illusztrált, színes műmellékletekkel gazdagon ellátott munkából kívánatra ingyen küld mutatvány számot a Világtörténelme kiadóhivatala Budapest, VI. Eötvös-utca 26/D.

TANÜGY.

— **Adomány a zempléni tanító egyesületnek.** A vall. és közsök. m. kir. miniszter a zempléni vármegyei általános tanítóegyesület elnökének kezéhez 935 koronát utalványozott oly célból, hogy ezen összegből az egyesület rendes évi közgyűlésére utazó tanítók, tanító- és óvónők utiköltségei nyerjenek fedezetet.

— **25 éves tanári jubileum.** Ugray Lajos, a homonnai állami polgári iskola közbeesülésben álló tanára, ki ez intézetnél annak szervezése óta működik, folyó évi május 2-án tölti be tanári idejének 25-ik évét. Ez alkalomból Cseh Elek igazgató kezdeményezésére egy kartársai, mint a város közönsége nagyobb szabásu ünnepélyt rendeznek a jubiláns tiszteletére, kit Homonna város lakossága a legnagyobb tisztelettel övez, mert nagy pedagógiai tevékenységén kívül mint polgár is igen sokat tett e negyed század alatt a közügy érdekében s ott volt minden szépnek és jónak munkálásánál az elsők közt.

— **Uj állami óvoda.** Vásárhely község nagy áldozatok árán bár, de a legközelebb megkezdí egy új óvoda építését, melyet az államnak fog átadni. Remélhetőleg a hasznos és magyárosítás szempontjából valóban kívánatos intézet már ez év szept. 1-én megnyitható lesz.

KÖZGAZDASÁG.

Heti jelentés a tőzsdéforgalomról és a pénzücről a Zemplén részére.

— ápr. 24.

(A „Hermes” jelentése.) Az üzlettelenség a tőzsdén a lefolyt héten is tartott, miután a tőzsdéi körök uj

eggagemente ok kötése előtt még mindig bevárni óhajtják a pénzücröknek mikénti alakulását. Az összes jegybankoknak állománya az utolsó héten lényegesen javultást tüntet ugyan fel, mindazonáltal ugy az angol bank, valamint a német bank is a várt kamatlábleszállítástól egyelőre eltekintett, ez utóbbi intézet ugylát-szik főleg azért, mert bevárni kívánja azon hatást, melyet a porosz kormány által elhatározott 400 millió márka összegű kincstár jegy kibocsátás a pénzücr alakulására gyakorolni fog. Ezen kincstári utalványok, melyek 4 százalékkal kamatoztatnak 99 százalékkal adatlak ki, és 1912-ben pari árfolyamon váltatnak vissza, ami az elhelyezett tőke körülbelül 4.2 százalékos jövedelmezőségének felel meg. Nagyon valószínűnek mondható, hogy a jövő héten ezen kamatlábleszállítások mégis befognak következni és ebből kifolyólag talán mégis fog a tőzsdé irányzatában javulás beállani.

Az elmúlt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők voltak: 4 százalékos magyar koronajáradék: 94.70; Magyar hitel részvény: 778.50; Felten és Guillaume részvény: 905.50; Royal szálloda részvény: 122.50; Magyar ruggyantaárugyár részvény: 394.50.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. E. Helyben. Megkaptuk s átfogjuk olvasni; akkor majd véleményét mondunk róla.

P. Kassa. Levélben válaszolunk.
B. J. Mád. Mai számban talált helyet.
Nem közölhető: Sors utjai (tárca.)

Felelős szerkesztő és lapulajdonos:

Éhler Gyula.

HIRDETÉSEK.

Egy könyvelő,

ki a levelezést is végzi és a raktárt is kezelni hivatva van, május hó 1-től való belépésre kerestetik.

Írásbeli vagy szóbeli ajánlatok mielőbb hozzám intézendők. — Gép- és vasszakmában jártas egyének előnyben részesülnek.

Reizman Károly

gépjavitó műhelye
Sátoralj helyben.

Báró KOZMITZA
(ezelőtt Mattoni-féle)

BUDAI

KIRÁLY-KESERŰVÍZ
enyhe has-
hajtó, az Erzsébet
sósfürdő főforrása.

Házaladás.

A Talmud-Thora egyesület tulajdonát képező, itt helyben, Korona-és Rózsa-utca sarkán levő háza, f. évi április hó 28-án délután 3 órakor az orth. izr. hitközség irodai helyiségében nyilvános árverésen el fog adni. Az eladási és egyéb feltételek ugyanott megtudhatók.

Hazai Sámuel,
egyl. titkár.

Deutsch Sámuel,
egyl. elnök.

Zemplén vármegye közig. bizottságától.

1207/1907. szám.

Hirdetmény.

Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat árvédelmi munkálataihoz Kesznyéten község határában igénybe veendő földterületek kisajátításának tárgyában a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi 16006. szám alatt kelt intézkedéssel a kiküldött kisajátító bizottság által hozott határozatot megsemmisítvén és újabb eljárás végett beküldvén, mihez képest a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányra folyó évi május hó 1-től folyó évi május hó 15. napjáig a törvényes 15 napi közszemlére Kesznyéten község házában kitétetni rendeltetik s e végett a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányra a szerencsi járás főszolgabírójának kiadatik.

A helyszíni tárgyalás határidejűl folyó évi május hó 15 (tizenöt) napjának d. e. 10 órája Kesznyéten község házához s onnan a helyszínére ezennel kitétetik.

A tárgyalás vezetésével Nagy Barna közig. bizottsági tag elnöke alatt Dr. Kovách Gábor és Potoczky Kálmán thatósági bizottsági tagok kiküldetnek. Jegyzőül Lehoczky Ödön vármegyei irnok kiküldetnek.

A szerencsi járás főszolgabírója felhivatik, hogy a kisajátítási terv és összeírásnak közszemlére való kitételét és a kihirdetést igazoló községi bizonylatot, nemkülönben az érdekelteknek kézbesített hirdetmények vétiveit a tárgyalás alkalmával, a tárgyalás vezetésével megbízott küldöttségi elnöknek mutassa be.

Az érdekeltek figyelmeztetnek, hogy a kisajátítási terv és összeírás elleni esetleges észrevételeiket a tárgyalási határnapig írásban vagy a tárgyalás során szóbelileg adhatják elő és hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenne meg.

Miről Nagy Barna közig. bizottsági tag tolesvai lakos küldöttségi elnök, Dr. Kovách Gábor szerencsi, Potoczky Kálmán hernádkakki lakosok törvényhatósági bizottsági tagok, a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányának kiadásával a szerencsi járás főszolgabírója, ennek utján az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat igazgatósága Debreczenben, Kesznyéten község előljárósága, Kesznyéten község közbirtokossága, gróf Erdődy György kesznyéti földbirtokos és végül a többi iratok kiadásával Lehoczky Ödön biz. jegyző értesítetnek.

Sátoraljauhely, 1907. évi május hó 13.

Dókus Gyula,

alispán, mint a közig. biz. h. elnök.

Ajánlok

első rendű gyökeres

riparia portalis

szőlővesszőt jutányos áron megvételre.

Klein Géza

Sátoraljauhely, (Papsor-utca).

Bérbeadó lakás.

a Főtér 11. számn házban egy 2 utcai, szobából és mellékhelyi. ségekből álló erkélyes lakás f. évi május hó 1-től bérbeadó.

Bővebb értesítés nyerhető dr. Grosz Dezső sátoraljauhelyi ügyvéd irodájában.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitűnőbb minőségű

„BÓNIO”

Bejegyzett védjegy.

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár

„Bonio” gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia, Nyiregyháza.

Ezen sorsjegyeket eladjuk letétre 15 kor. óvadék befizetése ellenében pontosan a hiv. napi ártolyam szerint, a hátralevő összeg után jutányos kamatot számítunk.

2 Milliò

és

200,000 kor.

Vidéki ügynökök, kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával foglalkozni óhajtanak, magas jutalék mellett felvétetnek.

10 és melléknyereményre 1 drb. évente 6 huzásban játszó játszik évente, a ki

KONVERTÁLT JELZÁLOGBANK SORSJEGYET vásárol.

Havi Befizetés darabonként

18 havi részletfiz.-re	á 8 K. 75 f.	25 havi részletfiz.-re	á 6 K. 70 f.
33 „ „	á 5 K. 35 f.	42 „ „	á 4 K. 30 f.

Legközelebbi huzás

300,000 korona főnyereményre! április 25-én lesz.

Az eredeti sorsjegyek a befizetés bevétele alatt fizetéses pénzeszközökben őriztetnek és a vevők által bármikor megtekinthetők.

Legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell 140 korona, azonkívül egy a további huzásokra jogosító nyeremény-jegy, mely szintén 6 huzásban játszik évente és ennek értéke 35 korona. Már az első részlet beküldése ellenében kiadjuk a sorozat és számot tartalmazó részletívet (törvényes okmányt), melynek birtokában az egyedüli és kizárólagos játékjog a vevőt illeti.

A hitetes csorsolási értesítőt minden hó 1-én és 15-én küldjük meg t. vevőinknek.

ÁLTALÁNOS BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG,

Budapest, VII., Erzsébet-körut 39.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóhera-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, „Planet Jr.” kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek. Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.